

Datum objave: 3. svibnja. 2012

U Hrvata je običaj davanja nadimaka postojao od najstarijih vremena. Takvi nadimci nadijevani su osobama uz ime radi lakše identifikacije i to po nekoj upadljivoj osobini nositelja, po nazivu životinje na koju je podsjećao imenovani, biljkama, porijeklu ili kakvome tjelesnom nedostatku osobe. Nadimak je čovjeka pratio čitavoga života, a ako se radilo o ugledniku ili prvaku obiteljske zajednice, prelazio je i na njegovo potomstvo i postajao svojevrsna oznaka nekog kućanstva, odnosno "kuće" ili "numere". Tako prva prezimena i jesu imala ulogu nadimka, a ranije su nadimci u našem narodu bili podrugljivi i živopisni. U srednjovjekovnim vrelima zabilježeni su nadimci Češiguz i Goriguzica (13. stoljeće u Dubrovniku), Kileša (Krk), Visigaća (Dubrovnik), dok u kontinentalnoj Hrvatskoj u 11. stoljeću bilježimo nadimke Kruhonja, Krok, Perek, Pokaz, Babinzet, Jamomet, Krivobog, Maloseja i Peciguz. Evangelizacijom i prihvaćanjem kršćanstva, a osobito poslije Tridentskog koncila, nestaju narodni nadimci koji zvuče opscesno i zamjenjuju ih oni izvedeni od svetačkih imena ili topografskih pojmova.

Tragovi najstarijih ladimirevačkih nadimaka javljaju se već u osmanlijskom popisu iz 1579.

godine, kada je popisivač u Kuzmircima zabilježio Mihala Čerlenca, dok je 1732. godine u Ladimirevcima popisan Nikola Okodin, čiji potomci kasnije nose prezime Jovinac. Međutim, većina ladimirevačkih obiteljskih nadimaka definirana je do sredine 19. stoljeća, iako su neka zasljedočena već polovicom 18. stoljeća (na primjer Čordaš i Terzija). Većinu ladimirevačkih obiteljskih nadimaka zabilježio je 1958. godine Stjepan Sekereš i vidljivo je da su nastali nakon Tridentskoga koncila jer u svojoj osnovi imaju neku od inačica svetačkih imena. Samo nekolicina nadimaka nastala je prema zanimanju, odnosno biljci ili pravome nadimku. Obiteljski nadimci služili su za identifikaciju brojnih obitelji koje su dijelile isto prezime (na primjer obitelji Jovinac, Kučinac, Tomoković). Ti nadimci su u pravilu označavali "numeri" odnosno kućni broj i ponekad su prenošeni i na one koji su došli na tu parcelu kupnjom ili rodbinstvom, a nosili su sasvim drugo prezime - na primjer obitelji Maričić i Kovačić nosile su nadimak Rušćevi prema staroj obitelji Ružić.

Karakteristika ovih obiteljskih nadimaka jest njihov oblik s nastavcima -evi, -ovi ili -ini, koji ukazuju na pripadanje određenoj kući. U Ladimirevcima nadimak često ima samo jedna kuća s nekim prezimenom, a to znači da je na takvoj "numeri" nekada postojalo više kuća s istim prezimenom koje su tijekom vremena izumrle ili se raselile, pa je ostala samo ta jedna sa svojim nadimkom.

Red. broj	Prezime	Nadimak	Porijeklo nadimka
1.	BEŠLIĆ	Bešlijini	Prema turskom vojnom zanimanju
2.	CVENIĆ	Stipini	Od imena Stjepan
3.	CVETKOVIĆ	Cvejanovi	Od imena Cvjetko
4.	FRANJIĆ	Lukošćini	Od imena Luka
5.	GLAVAŠIĆ	Andelkovi	Od imena Andelko

6. GOJEVIĆ Gojevićevi Nadimak po prezimenu

7. IVANOVIĆ Kaloperovi Peranovi Po biljci kaloperu Prema imenu Petar

8. JOVINAC Jovinčevi Lončarićevi Lujicevi Po imenu Ivan Po zanimanju - lončar Po imenu Ladislav

9. JOZIĆ Pajtini Po imenu Pavao

10. KOVAČIĆ Rušćevi Po prezimenu Ružić

11. KUČINAC Blažetkovi Martinovi Oričini Po imenu Blaž Po imenu Martin Prema nadimku

12. LEŠNJAKOVIĆ Antuničkovi Po imenu Antun

13. MARIČIĆ Rušćevi Vidakovi Po prezimenu Ružić Po imenu Vid

14. MARINOVIĆ Jagićevi Perini Po ženskom imenu Jaga (Agata) Po imenu Petar

15. MARJANOVIĆ Đokini Po imenu Joakim

16. MATKOVIĆ Filetini Po imenu Filip

17. MILOŠIĆ Fabetini Po imenu Fabijan

18. MATIJAŠEVIĆ Zvonarovi Prema zanimanju

19. ODOBAŠIĆ Čordaševi Po zanimanju i prezimenu

20. PAČARIĆ Žigini Po imenu Sigismund

21. PARMAČEVIĆ Andrijini Parmačevi Po imenu Andrija Prema nadimku

22. PERAK Adamičkovi Lukičini Po imenu Adam Po imenu Luka

23. PEROŠEVIĆ Peroševi Tadijanovi Po imenu Petar Po imenu Tadija

24. PETROVIĆ Đurošćini Tudikovi Po imenu Đuro Prema prezimenu

25. PETRUŠIĆ Božini Đurošćini Po imenu Božidar Po imenu Đuro

26. PREČIĆ Đurini Nitini Po imenu Đuro Prema nadimku

27. SAMARDIĆ Čižmarevi Prema zanimanju

28. SUŠIĆ Pavini Po imenu Pavao

29. ŠALAVARDIĆ Kovačevi Prema zanimanju

30. ŠKARIĆ Škarićevi Po prezimenu

31. ŠOVAGOVIĆ Mikolini Šovagovi Po imenu Nikola Po nadimku

32. TERZIĆ Kuštrini Terzićevi Prema nadimku Po prezimenu

33. TOMOKOVIĆ Jakobenovi Martinovi Po imenu Jakob Po imenu Martin

34. TURČINOVIĆ Blašćevi Kaloperovi Po imenu Blaž Po biljci kaloper (S. officinalis)

35. VUKAJLOVIĆ Stevančevi Po imenu Stjepan

36. VUJINOVAC Miškovi Po imenu Nikola

37. ZEMLJAK Miškovi Po imenu Nikola

Ladimirevački obiteljski nadimci većinom su nastali po imenu nekog pretka (očevom imenu) i to u hipokorističkom obliku (na primjer Peranovi, Pajtini, Lujićevi, Žigini) - 34 od 49 različitih nadimaka. Samo je u jednom slučaju nadimak nastao po majčinom imenu: Jagićevi prema imenu Jaga (Agata). Dio nadimaka nastao je prema prezimenu i to su većinom kasnije doseljene obitelji (Gojevićevi, Škarićevi, Tudikovi), dok je drugi dio nastao prema zanimanju rodonačelnika: Bešlijini (turski stražar), Lončarićevi (lončar), Čižmarevi (čizmar), Čordaševi (čuvar svinja), Kovačevi (kovač), Terzićevi (turski krojač), Zvonarovi (seoski zvonar). Samo mali dio obiteljskih nadimaka čine nadimci u pravom smislu, kao što su: Kaloperovi, Oričini, Nitini, Šovagovi, Parmačevi ili Kuštrini.

Nekoliko obitelji različitih prezimena imaju isti obiteljski nadimak, što upućuje na rodbinsku povezanost ili prisutnost dvije različite obitelji na staroj numeri koja je nosila taj obiteljski nadimak, pa su ga došljaci preuzeli s kućom. Tako imamo slijedeće obitelji: Miškovi - obitelji Zemljak i Vujnovac, Kaloperovi - obitelji Ivanović i Turčinović, Martinovi - obitelji Kučinac i Tomoković, Đuroščini - obitelji Petrović i Petrušić, Rušćevi - obitelji Maričić i Kovačić.

Uz navedene ustaljene obiteljske nadimke postojao je sve do nedavno veliki broj osobnih i obiteljskih nadimaka za koje je znao svaki mještatinin Ladimirevaca - na primjer Bajica, Beara, Boža, Čiketa, Čoda, Čikan, Drajsa, Masničar, Car, Zupan, Najdo, Mali Švabo, Markula, Marka-Marka, Majstor, Jere, Lovra, Čutuk, Borko, Kurir, Šamuka itd. Osamdesetih godina prošlog stoljeća većina tih nadimaka polagano počinje tonuti u zaborav, pa danas samo još stariji ljudi znaju stare obiteljske nadimke pojedinih ladimirevačkih obitelji. Razlog tomu jest brza urbanizacija i obilno doseljavanje novih stanovnika u Ladimirevce, što je dovelo do prevelikog broja kućanstava i stanovnika. Tako se danas Ladimirevčani slabo ili nikako međusobno poznaju, a to je presudni čimbenik da se nekome dodijeli nadimak i da taj nadimak znaju svi stanovnici naselja, kako je bilo nekada. Danas nadimke nose uglavnom djeca i mladi, ali u intimnijem okruženju svoje obitelji ili grupe vršnjaka i poznanika, dok zreli ljudi (osim nekoliko iznimaka) više nemaju nadimke koji bi bili opće poznati većini smještana.